

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το πρόγραμμα LIFE της ΕΕ: περαιτέρω πορεία»

(2011/C 259/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επιβεβαιώνει ότι το πρόγραμμα LIFE έχει επανειλημμένως αποδείξει την αξία του. Επομένως, η διάρκεια του θα πρέπει να παραταθεί και για την επόμενη περίοδο χρηματοδότησης, με ιδιαίτερη έμφαση στη συνιστώσα της βιοποικιλότητας·
- ζητά την απλούστευση των διοικητικών διατυπώσεων, την αύξηση του μέγιστου ποσοστού συγχρηματοδότησης, τη δυνατότητα κάλυψης του κόστους κατάρτισης σχεδίων με χρηματοδότηση του LIFE, καθώς και να δοθεί και πάλι στις τοπικές και περιφερειακές αρχές η δυνατότητα να ενσωματώνουν το σύνολο των δαπανών προσωπικού στους ίδιους πόρους·
- ζητά να καλύπτει η μελλοντική συνιστώσα LIFE Βιοποικιλότητα μια ευρύτερη έννοια της βιοποικιλότητας. Για να συνεισφέρει καθοριστικά στη χρηματοδότηση του Natura 2000, το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει επίσης να επιτρέπει τη χρηματοδότηση επαναλαμβανόμενων δραστηριοτήτων διαχείρισης τόπων·
- υποστηρίζει ότι η συνιστώσα Περιβάλλον του νέου προγράμματος LIFE θα πρέπει να συνεχίσει να αποτελεί καθοριστικό κίνητρο για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, για την προώθηση της συμμόρφωσης ήδη πριν την έναρξη ισχύος κοινοτικών νομοθετικών πράξεων για το περιβάλλον και για την υπέρβαση νομοθετικών απαιτήσεων και την εφαρμογή καινοτόμων περιβαλλοντικών λύσεων, με σχέδια που έχουν δυνατότητες αναπαραγωγής όσον αφορά τις οικολογικές καινοτομίες του δημόσιου τομέα·
- για την αύξηση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος LIFE στηρίζει την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τη δυνατότητα ανάπτυξης «Ολοκληρωμένων σχεδίων LIFE» μεγαλύτερης κλίμακας, τα οποία προωθούν αποτελεσματικά τον καταλυτικό ρόλο του προγράμματος, δημιουργώντας μια οργανωμένη σχέση με άλλους πόρους της ΕΕ·
- τονίζει ότι το νέο πρόγραμμα LIFE συνεχίζει να στηρίζει τα σχέδια επικοινωνίας και ενημέρωσης, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση και την προώθηση σχεδίων που εξασφαλίζουν τη συμμετοχή τοπικών και περιφερειακών αρχών και έχουν σημαντικό αντίκτυπο σε επίπεδο ΕΕ.

| | |
|-------------------------|--|
| Εισηγήτρια | Η κ. Daiva MATONIENĖ (LT/EA), Μέλος του δημοτικού συμβουλίου του Šiauliai |
| Έγγραφο αναφοράς | Ανακοίνωση της Επιτροπής — Ενδιάμεση αναθεώρηση του κανονισμού LIFE+ COM(2010) 516 τελικό. |

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

A. Γενικές παρατηρήσεις

1. πιστεύει ότι η προστασία του περιβάλλοντος και η διατήρηση της βιοποικιλότητας αποτελούν βασική προϋπόθεση για την ποιότητα ζωής στην Ευρώπη και επομένως δεν συνιστούν μόνον ευθύνη των εθνικών κυβερνήσεων, των τοπικών και περιφερειακών αρχών (ΤΠΑ) ή των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, αλλά και μέλημα κάθε ευρωπαίου πολίτη·

2. υπογραμμίζει ότι ένας από τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η προώθηση μιας βιώσιμης, μη πληθωριστικής ανάπτυξης παράλληλα με την επιδίωξη των περιβαλλοντικών στόχων και ότι η απώλεια της βιοποικιλότητας μπορεί να έχει αρνητική επίδραση σε αυτήν. Η ίδια η ΕΕ, ωστόσο, έχει αυξημένες αρμοδιότητες στον τομέα της περιβαλλοντικής προστασίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 192 της ΣΛΕΕ, το οποίο θεσπίζει την αρμοδιότητα της ΕΕ στον τομέα του περιβάλλοντος·

3. αναγνωρίζει ότι το πρόγραμμα LIFE, το οποίο θεσπίστηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1973/92 και στη συνέχεια αναθεωρήθηκε, αποτελεί το ειδικό χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ για το περιβάλλον, έχει χορηγήσει μέχρι σήμερα 2,2 δισ. ευρώ για 3 115 περιβαλλοντικά σχέδια⁽¹⁾ και επομένως συνιστά σημαντικό μέσο χρηματοδότησης τοπικών και περιφερειακών περιβαλλοντικών πολιτικών και σχεδίων με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία⁽²⁾·

4. προειδοποιεί για τον κίνδυνο υπερεκτίμησης των δυνατοτήτων του προγράμματος LIFE, αν και αναγνωρίζει και εκτιμά την αξία του. Τα 340 εκατομμύρια ευρώ του ετήσιου προϋπολογισμού του επιτρέπουν τη στήριξη σειράς έργων, πολλά από τα οποία διαθέτουν μεγάλο δυναμικό για να αποτελέσουν θετικά παραδείγματα και προσεγγίσεις στον τομέα της περιβαλλοντικής πολιτικής. Ο προϋπολογισμός αυτός, που αντιστοιχεί σε περίπου 0,2 % του ετήσιου προϋπολογισμού της ΕΕ δεν αρκεί για να επιλύσει όλα τα προβλήματα που προκαλούνται από έλλειψη χρηματοδότησης άλλων περιβαλλοντικών προγραμμάτων ή ταμείων της ΕΕ·

5. αναγνωρίζει ότι το πρόγραμμα LIFE+ έχει συμβάλει σημαντικά στην υιοθέτηση και υλοποίηση σχεδίων περιβαλλοντικής διαχείρισης, στην αποκατάσταση πολύτιμων οικοτόπων, στη διατήρηση σημαντικών ειδών και στην ανάπτυξη του δικτύου Natura 2000. Το πρόγραμμα LIFE+ έχει προωθήσει επίσης τη δημιουργία συμπράξεων, ενισχύοντας δομές συνεργασίας και διευκολύνοντας την ανταλλαγή εμπειριών και πληροφοριών μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων και των φορέων λήψης πολιτικών αποφάσεων·

6. απευθύνει έκκληση για την ανάπτυξη τοπικών συμπράξεων, οι οποίες είναι οι πλέον κατάλληλες για τον συνδυασμό των πόρων του προγράμματος LIFE με άλλες πηγές εγχώριων και κοινοτικών κεφαλαίων·

7. τονίζει ότι οι νέες περιβαλλοντικές προκλήσεις, η συνεχής απώλεια της βιοποικιλότητας και η ανάπτυξη της ΕΕ δημιουργούν νέες προκλήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στην Ευρώπη, για τις οποίες πρέπει το συντομότερο δυνατόν να εξευρεθεί και να υλοποιηθεί μια αποτελεσματική λύση στο πλαίσιο της νέας δημοσιονομικής προοπτικής·

8. πιστεύει ότι οι ευρωπαϊκές ΤΠΑ πρέπει απαραίτητα να συνεισφέρουν στην εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για το περιβάλλον και στη διάδοση οικολογικών καινοτομιών και ορθών πρακτικών στο ευρύ κοινό·

9. υποστηρίζει ότι η διατήρηση της βιοποικιλότητας θα πρέπει να αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα σε όλους τους τομείς της πολιτικής της ΕΕ για το περιβάλλον. Δεδομένου ότι η προστασία της βιοποικιλότητας αποτελεί εγκάρσιο ζήτημα, πρέπει να διασφαλιστεί ότι λαμβάνεται υπόψη σε όλες τις σημαντικές πολιτικές·

10. υποστηρίζει ότι η πολιτική της ΕΕ για το περιβάλλον θα πρέπει οπωσδήποτε να λάβει υπόψη τις νέες προκλήσεις που συνδέονται με την ταχεία ανάπτυξη των ΓΤΟ και τις επιπτώσεις της στα αυτόχθονα είδη, οι οποίες δεν έχουν μελετηθεί σε βάθος·

11. παρατηρεί ότι υπό συγκεκριμένες συνθήκες υπάρχουν συγκρούσεις μεταξύ των στόχων της πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και των στόχων άλλων στοιχείων βιώσιμης ανάπτυξης. Με δεδομένες αυτές τις πιθανές συγκρούσεις σε επίπεδο στόχων, πρέπει επομένως να εξασφαλισθεί ένας πιο ευέλικτος συντονισμός των διαφόρων περιβαλλοντικών στοιχείων των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και η συνεκτικότητα όλων των οικείων μέτρων, στην νέα προγραμματική περίοδο, ούτως ώστε οι διατάξεις και τα προβλεπόμενα μέτρα σε έναν τομέα να μην οδηγούν σε επιβαρύνσεις για έναν άλλον τομέα ή ακόμη και σε χειρότερες συνολικές λύσεις·

12. τονίζει ότι, ενώ ο στόχος των σχεδίων LIFE είναι σαφώς περιβαλλοντικός, τα σχέδια αυτά μπορούν επίσης να αποφέρουν κοινωνικά και οικονομικά οφέλη στις τοπικές κοινότητες, όπως οι υπηρεσίες οικοσυστημάτων των σχεδίων LIFE Φύση & Βιοποικιλότητα. Η ΕτΠ τάσσεται υπέρ της περιγραφής των εν λόγω πιθανών πλεονεκτημάτων στις αιτήσεις για τα σχέδια LIFE, κάτι που άρχισε ήδη από φέτος. Αυτή η πρακτική θα οδηγήσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με τους δείκτες κοινωνικοοικονομικών αποτελεσμάτων ολόκληρου του προγράμματος LIFE·

⁽¹⁾ Το τελευταίο χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον (LIFE+) θεσπίστηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 614/2007, ΕΕ L 149, 9.6.2007.

⁽²⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Περιβάλλον 2010: έκδοση LIFE Focus «LIFE και τοπικές αρχές».

13. υποστηρίζει ότι η συνιστώσα Φύση & Βιοποικιλότητα του προγράμματος LIFE+ έχει συμβάλει σημαντικά στην εφαρμογή των οδηγιών για τα πτηνά και τους οικοτόπους, και ότι τουλάχιστον ορισμένοι από τους στόχους που ορίζονται στην ανακοίνωση «Η ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας έως το 2010» έχουν επιτευχθεί. Ωστόσο, το πρόγραμμα LIFE+ καλύπτει μόνον ορισμένα από τα μέτρα που προβλέπονται στις οδηγίες για τα πτηνά και τους οικοτόπους, και η απώλεια της βιοποικιλότητας παραμένει ένας τομέας που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής·

14. υποστηρίζει ότι για αυτόν τον λόγο το πρόγραμμα LIFE+ πρέπει να παραμείνει βασικό μέρος της πολιτικής της ΕΕ για το περιβάλλον, με ιδιαίτερη έμφαση στη συνιστώσα της βιοποικιλότητας, και πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίτευξη των στόχων ανάσχεσης της απώλειας της βιοποικιλότητας για την περίοδο έως το 2020·

15. εφιστά την προσοχή στην ιδιαίτερη περίπτωση των εξόχων απόκεντρων περιφερειών, οι οποίες είναι οι σημαντικότεροι στην Ευρωπαϊκή Ένωση συντελεστές βιοποικιλότητας των υγροβιοτόπων, διαθέτουν άνω των διακοσίων τόπων κοινοτικής σημασίας που περιλαμβάνονται στο δίκτυο «Natura 2000», ενώ ο ρόλος τους είναι αναντικατάστατος για την επίτευξη του στόχου ανάσχεσης της απώλειας βιοποικιλότητας·

16. χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής να θεσπίσει πλαίσια δράσης προτεραιότητας Natura 2000 για τη χρηματοδότηση του Natura 2000, ως σχέδια μακροδιαχείρισης σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, παρέχοντας ένα σαφές και δεσμευτικό πλαίσιο για άλλους κοινοτικούς πόρους και εθνικές συνεισφορές με στόχο τη χρηματοδότηση της διατήρησης των τόπων Natura 2000 και των ειδών προτεραιότητας σε ένα συγκεκριμένο έδαφος (3)·

B. Συστάσεις για την ενδιάμεση αναθεώρηση του προγράμματος LIFE+

17. τονίζει ότι η πρόσφατη οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση έχει δημιουργήσει πολλαπλές προκλήσεις για τα σχέδια των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον τομέα της συγχρηματοδότησης πρωτοβουλιών, όπως οι πρωτοβουλίες για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Υπό το πρίσμα αυτό, η ΕτΠ καλεί τις εθνικές αρχές και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να ανταλλάξουν και να εφαρμόσουν βέλτιστες πρακτικές στον εν λόγω τομέα, όπως το πολωνικό μοντέλο ορθής πρακτικής, στο πλαίσιο του οποίου η εθνική κυβέρνηση δημιούργησε ένα εθνικό ταμείο που εγγυάται την παροχή ισόποσης χρηματοδότησης για επιτυχείς εφαρμογές σχεδίων LIFE (4)·

18. επικροτεί την εισαγωγή ενδεικτικών εθνικών εισφορών στο πρόγραμμα LIFE+, ιδίως εάν αυτό το μέτρο χρησιμοποιηθεί προσωρινά με στόχο την αύξηση των αποδεκτών αιτήσεων από τα νέα κράτη μέλη της ΕΕ. Ταυτόχρονα, εκφράζει την ανάγκη σαφούς επισήμανσης του προσωρινού χαρακτήρα του μέτρου και παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειές της για την παροχή επιμόρφωσης στα εθνικά σημεία επαφής και στα κράτη μέλη με χαμηλά ποσοστά απορρόφησης κονδυλίων, καθώς και να

καλέσει τα κράτη μέλη να αυξήσουν τις ικανότητες των εθνικών και περιφερειακών σημείων επαφής τους για άμεση στήριξη των αιτήσεων τους·

19. τονίζει την ανάγκη να ληφθούν δεόντως υπόψη τα συμφέροντα των τοπικών και περιφερειακών αρχών που θίγονται από τον εν λόγω κανονισμό, καθώς και να εξασφαλισθεί ευελιξία στην ιεράρχηση των πλαισίων δράσης προτεραιότητας (ΠΔΠ), με τις περιφερειακές αρχές να είναι υπεύθυνες για τα προγράμματα των ΠΔΠ και επομένως να είναι δικαιούχοι του νέου αυτού μέτρου·

20. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειες βελτίωσης του ρόλου που κατέχει η συνιστώσα LIFE+ Περιβάλλον & Διακυβέρνηση για τη χρηματοδότηση σχεδίων προώθησης της συμμόρφωσης, τα οποία εντοπίζουν, ήδη από τα πρώτα στάδια της νομοθετικής διαδικασίας, τους πόρους που απαιτούνται για την εφαρμογή νέας κοινοτικής νομοθεσίας, πιλοτικά σχέδια πράσινων δημοσίων συμβάσεων, τα οποία ελέγχουν τη σκοπιμότητα προγραμμάτων πράσινων δημοσίων συμβάσεων μεγάλης κλίμακας σε πόλεις ή περιφέρειες, καθώς και σχέδια επίδειξης για την αποδοτική χρήση των πόρων, την πράσινη ανάπτυξη και τη βιώσιμη παραγωγή·

21. υπογραμμίζει ότι θα πρέπει να δημιουργηθούν πρόσθετες δυνατότητες για τη χρηματοδότηση περιβαλλοντικών πρωτοβουλιών ΜΚΟ, οι οποίες θα επιτρέψουν την αποτελεσματική συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της ΕΕ, την ενημέρωση του κοινού για την προστασία του περιβάλλοντος με την ευρύτερη συμμετοχή στη χάραξη νέων στόχων, καθώς και τη συγκέντρωση βέλτιστων πρακτικών και τεχνολογίας·

22. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι μέχρι σήμερα πολλές πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της συνιστώσας Φύση αφορούσαν αποκλειστικά τα είδη υπό εξαφάνιση, με εκτενή κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης, όπως η καφέ αρκούδα (*Ursus arctos*), η κοκκινόμοπινα (*Bombina orientalis*) και η πεταλούδα των ελών (*Euphydryas aurinia*). Από την άλλη πλευρά, πολλά άλλα είδη υπό εξαφάνιση έχουν αγνοηθεί εντελώς. Στο πλαίσιο βελτίωσης του προγράμματος LIFE+ θα πρέπει επίσης να εξετάζονται τρόποι χρήσης του προγράμματος για την προστασία άλλων, λιγότερο προβλεπόμενων ειδών·

23. υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με τις υπάρχουσες απαιτήσεις τα σχέδια της συνιστώσας Φύση θα πρέπει να είναι υποδειγματικά ή/και καινοτόμα. Ωστόσο, σε πολλές περιπτώσεις η προστασία της βιοποικιλότητας δεν αφορά την καινοτομία, αλλά τη συνέχιση των εργασιών που έχουν ήδη αρχίσει, καθώς και τη συλλογή και τη διάδοση των σωρευμένων θετικών εμπειριών. Ως προς τα σχέδια που εμπνέονται στη συνιστώσα αυτή, θα πρέπει να υπάρχει η επιλογή να δίδεται λιγότερη έμφαση στον υποδειγματικό και καινοτόμο χαρακτήρα τους και περισσότερη στις ιδιαίτερες ανάγκες των περιοχών «Natura 2000», καθώς και στα ζητήματα διατήρησης της βιοποικιλότητας σε μια συγκεκριμένη περιοχή. Θα πρέπει να αρκεί να λειτουργούν τα σχέδια με βάση υποδειγματικές διαδικασίες που μπορούν να εφαρμοστούν σε άλλες περιφέρειες·

(3) Σύμφωνα με το Άρθρο 8 της οδηγίας για τους οικοτόπους. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έκδοση LIFEnews 2010 «LIFE Nature and Biodiversity: what common future?».

(4) Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έκδοση LIFEnews 2010 «LIFE Nature and Biodiversity: what common future?».

24. υπογραμμίζει ότι δεδομένων των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ΤΠΑ και οι κοινωνίες στα νέα κράτη μέλη για την προσαρμογή στους όρους ένταξης στην ΕΕ, θα πρέπει να παρέχεται περισσότερη ενεργή στήριξη για την υλοποίηση του προγράμματος LIFE+ και άλλων ειδικών προγραμμάτων στις χώρες αυτές·

25. τονίζει ότι για να επιτευχθεί μέγιστη συνέργεια, πρέπει ήδη κατά την τρέχουσα περίοδο χρηματοδότησης να καταβληθούν προσπάθειες για τον συντονισμό, όπου είναι δυνατόν, του προγράμματος LIFE+ με τα άλλα προγράμματα της ΕΕ τα οποία συνδέονται, άμεσα ή έμμεσα, με την προστασία του περιβάλλοντος, π.χ. το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα, το πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής·

26. επισημαίνει τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν τόσο από την προώθηση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στις πρωτοβουλίες για τη βιοποικιλότητα όσο και από την υποστήριξη της άποψης ότι οι στόχοι του προγράμματος LIFE+ προωθούν τη βιώσιμη και την κοινωνικά υπεύθυνη οικονομική ανάπτυξη·

27. επισημαίνει τα πλεονεκτήματα της συμμετοχής πανεπιστημιακών κύκλων στις δραστηριότητες του προγράμματος LIFE και ενθαρρύνει τη συνεργασία τους με τους βασικούς δικαιούχους του προγράμματος· οι επιστήμονες μπορούν πράγματι να εισφέρουν τα τελευταία επιστημονικά ευρήματα και να παρέχουν νέα προοπτική σε κοινές προκλήσεις·

Γ. Το πρόγραμμα LIFE στη νέα περίοδο χρηματοδότησης

28. τονίζει ότι κατά τη νέα περίοδο χρηματοδότησης πρέπει να προβλεφθούν κατάλληλοι πόροι για περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες στην Ευρώπη, προκειμένου να προστατευθεί η βιοποικιλότητα, να διασφαλιστεί ένα περιβάλλον υψηλής ποιότητας για τους ευρωπαίους πολίτες και να αυξηθεί η περιβαλλοντική συνείδηση των ανθρώπων σε όλον τον κόσμο·

29. υπενθυμίζει ότι υπάρχουν αναρίθμητες περιβαλλοντικές προκλήσεις και ελάχιστοι πόροι για την αντιμετώπισή τους. Για τον λόγο αυτό, τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας πρέπει να είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά. Μία από τις σημαντικότερες προϋποθέσεις για μια αποτελεσματική Ευρώπη που ανταποκρίνεται στην ιδέα της «ενότητας στην πολυμορφία» είναι η ευέλικτη χρήση των πόρων, έτσι ώστε να μπορούν τα ενδιαφερόμενα μέρη σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες και περιφέρειες να αποκομίζουν τη μέγιστη προστιθέμενη αξία από την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, παράλληλα με τη συνεκτίμηση των τοπικών συνθηκών·

30. τονίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν, και θα συνεχίσουν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο ώστε οι Ευρωπαίοι να διαβιούν σε ένα περιβάλλον υψηλής ποιότητας με πλούσια βιοποικιλότητα. Πρέπει να εξασφαλιστεί επομένως ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν τα διάφορα μέσα προστασίας του περιβάλλοντος και να συμμετέχουν όσο το δυνατόν περισσότερο στον σχεδιασμό και στη βελτίωσή τους·

31. επιβεβαιώνει ότι το πρόγραμμα LIFE, το οποίο θεσπίστηκε το 1992, έχει επανειλημμένως αποδείξει την αξία του. Επομένως, η διάρκεια του θα πρέπει να παραταθεί και για την επόμενη περίοδο χρηματοδότησης, ενώ θα πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως τα διδάγματα από τις θετικές και αρνητικές εμπειρίες της τρέχουσας περιόδου χρηματοδότησης·

Προτεραιότητες ανάπτυξης του νέου προγράμματος LIFE

32. λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των δημοσίων διαβουλεύσεων σχετικά με το μέλλον του προγράμματος LIFE (5), υποδεικνύοντας ότι οι ΤΠΑ προσδιόρισαν ως πιο αποτελεσματικούς τρόπους για τη βελτίωση της τοπικής περιβαλλοντικής πολιτικής και της υλοποίησής της τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση των διάφορων φορέων σε σχέση με τα περιβαλλοντικά προβλήματα και την ανάγκη εξεύρεσης λύσεων, καθώς και την προώθηση καινοτόμων τεχνικών που συντείνουν στη βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης, ιδίως από τις αρμόδιες αρχές· ως εκ τούτου καλεί την Επιτροπή να διατηρήσει ως βασικές προτεραιότητες σε κάθε μεταρρύθμιση του LIFE την ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων των ΤΠΑ και την ευαισθητοποίηση του κοινού·

33. εκφράζει την πεποίθηση ότι το πρόγραμμα LIFE θα παραμείνει το κύριο χρηματοδοτικό μέσο για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού, με αποτελεσματικά από άποψη κόστους σχέδια και προγράμματα υψηλής ποιότητας. Επομένως, κάθε εξέλιξη του προγράμματος θα εστιάζει στην απλούστευση των διαδικασιών υποβολής αίτησης και διοίκησης και στη διεύρυνση του φάσματος επιλέξιμων υποψηφίων·

34. ζητά, για να μπορέσουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να αξιοποιήσουν ακόμη καλύτερα το πρόγραμμα LIFE, να δοθεί και πάλι κατά την νέα περίοδο χρηματοδότησης του προγράμματος LIFE+ τόσο στις ίδιες όσο και σε άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου η δυνατότητα να ενσωματώνουν το σύνολο των δαπανών προσωπικού στους ίδιους πόρους·

35. υπογραμμίζει ότι εμπόδιο στην πλήρη επίτευξη των στόχων του προγράμματος LIFE είναι κατά πάσα πιθανότητα και οι αργές διοικητικές διαδικασίες και το χαμηλό ποσοστό συγχρηματοδότησης (συνήθως 50 % με πιθανές εξαιρέσεις για τη συνιστώσα LIFE+ Φύση). Επομένως, θα πρέπει να αναζητηθούν τρόποι απλούστευσης των διοικητικών διατυπώσεων (αιτήσεις, υλοποίηση, επιλεξιμότητα μικρότερων σχεδίων) και μέγιστης δυνατής αύξησης του ποσοστού συγχρηματοδότησης·

36. υπενθυμίζει τις υφιστάμενες διαφορές στα επίπεδα ενημέρωσης και στις χρηματοοικονομικές δυνατότητες μεταξύ των παλαιών και των νέων κρατών μελών. Για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας του προγράμματος, συνιστά, επομένως, την ανάπτυξη αντίστοιχων μηχανισμών ειδικευμένης στήριξης των υποψηφίων και των δικαιούχων από τα νεότερα κράτη μέλη. Η συνδρομή αυτή θα αφορά θέματα κατάρτισης προτάσεων σχεδίων και διοίκησης και θα μπορούσε να οργανωθεί με την ενίσχυση του συστήματος των εθνικών σημείων επαφής ή ακόμη με τη σύσταση περιφερειακών σημείων επαφής, όπου τούτα δεν υφίστανται ήδη·

(5) Έκθεση με τίτλο «Εκτίμηση των εδαφικών επιπτώσεων του προγράμματος Life+ της ΕΕ», η οποία καταρτίστηκε από τη Γραμματεία της Επιτροπής των Περιφερειών τον Μάιο του 2011.

37. υποστηρίζει ότι οι διαδικασίες υποβολής αίτησης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους στόχους βιωσιμότητας, ενώ θα πρέπει επίσης να αξιοποιούνται οι δυνατότητες στον τομέα της πληροφορικής. Πιο συγκεκριμένα θα αναπτυχθεί η ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων, αξιολόγηση και επικοινωνία μεταξύ υποψηφίων και διαχειριστικής αρχής, καθώς και το ηλεκτρονικό σύστημα καταχώρισης υποψηφίων και παροχής δεδομένων.

38. ζητά να δοθεί ουσιαστική προσοχή στη διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων, η οποία επί του παρόντος διαρκεί περίπου ενάμιση χρόνο από την πρόσκληση υποβολής προτάσεων και την έναρξη του εκάστοτε σχεδίου. Σε αυτό το πλαίσιο θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν παραδείγματα βέλτιστης διαχείρισης από τις «Κοινές τεχνικές γραμμάτιες» των πιο αποδοτικών προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας.

39. επισημαίνει ότι με τη διευκόλυνση των διαδικασιών υποβολής αίτησης και την εφαρμογή των πρακτικών των προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας, το κόστος της κατάρτισης σχεδίων θα μπορεί να καλυφθεί από τη χρηματοδότηση του LIFE ή να αντισταθμιστεί με τη διάθεση ενός κατ' αποκοπή ποσού (π.χ. ανάλογα με τον συνολικό προϋπολογισμό του σχεδίου), σε περίπτωση έγκρισης του σχεδίου.

40. επισημαίνει ότι οι νέες διαδικασίες υλοποίησης του προγράμματος LIFE θα πρέπει να απλουστευθούν όσο το δυνατόν περισσότερο, προκειμένου τα έργα που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα να μην επικεντρώνονται στα λογιστικά, αλλά στην προστασία του περιβάλλοντος και σε ενημερωτικές δραστηριότητες.

41. υπενθυμίζει ότι η οργανωμένη κοινωνία των πολιτών θα συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Συνεπώς, το νέο πρόγραμμα LIFE+ θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα σκέλος που να δίδει ιδιαίτερη προσοχή στις μη κυβερνητικές οργανώσεις και στην ευαισθητοποίηση του κοινού. Παράλληλα, πρέπει να ληφθούν μέτρα ώστε οι μικρές τοπικές ΜΚΟ και οι επιστήμονες να μπορούν επίσης να επωφεληθούν από το πρόγραμμα.

42. τονίζει ότι οποιαδήποτε αλλαγή στο πρόγραμμα LIFE+ θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη την έντονη αναντιστοιχία μεταξύ των μέτρων προστασίας της βιοποικιλότητας από τη μια πλευρά και των απτών αποτελεσμάτων από την άλλη, δεδομένου ότι τα σχέδια είναι συνήθως βραχυπρόθεσμα, ενώ τα αποτελέσματα καθίστανται εμφανή μόνο ύστερα από μεγάλο χρονικό διάστημα. Συνεπώς, πρέπει να χρησιμοποιούνται κατάλληλες μέθοδοι για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

43. ζητεί να προσδιορίζεται το πρόγραμμα LIFE+ σύμφωνα με πιο σαφείς και ρεαλιστικούς στόχους. Για τον σκοπό αυτό θα πρέπει να δίδεται περισσότερη έμφαση στα αποτελέσματα παρά στην αξιολόγηση της επιτυχίας με βάση την κανονικότητα των δαπανών.

44. διατυπώνει την ακόλουθη πρόταση: καθώς το πρόγραμμα προσανατολίζεται σε μακροπρόθεσμους στόχους, οι υποψήφιοι θα ενθαρρύνονται να υλοποιήσουν ή/και να χρηματοδοτήσουν τις δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την εξασφάλιση αποτελεσματικής παρακολούθησης μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου, η οποία καλύπτει τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις του σχεδίου. Η εν λόγω

ενθάρρυνση θα μπορούσε να έχει τη μορφή χορήγησης πρόσθετων βαθμών αξιολόγησης στους υποψηφίους που εντάσσονται στο σύστημα παρακολούθησης στις αιτήσεις τους και δεσμεύονται να το υποστηρίξουν με ίδιους πόρους.

45. τονίζει ότι το νέο πρόγραμμα LIFE+ πρέπει να περιλαμβάνει επίσης τον προσδιορισμό των σχεδίων, τα οποία συμμορφώνονται με τους στόχους των περιφερειακών στρατηγικών, όπως η Στρατηγική της ΕΕ για τη Βαλτική Θάλασσα.

46. με βάση την πρακτική εμπειρία, είναι πεπεισμένη ότι η χρηματοδότηση έργων (επιδότησεις δράσης) είναι ο πιο αποτελεσματικός μηχανισμός και θα πρέπει να παραμείνει το κύριο μέσο στήριξης του LIFE προς τις τοπικές και περιφερειακές αρχές για την ενίσχυση των δραστηριοτήτων και των επενδύσεών τους στον τομέα του περιβάλλοντος. Η χρήση καινοτόμων μέσων χρηματοδότησης θα μπορούσε να εξεταστεί, ιδίως στην πτυχή «Περιβάλλον» του προγράμματος LIFE, όμως τα μέσα αυτά, εφόσον χρησιμοποιούνται, θα πρέπει να συμπληρώνουν και όχι να αντικαθιστούν την άμεση χρηματοδότηση έργων.

Διαχείριση του προγράμματος

47. θεωρεί ότι η υπάρχουσα κεντρική διαχείριση του προγράμματος LIFE έχει αποδειχθεί αποτελεσματική, με τη διοίκηση να αποσπά σχετικά μικρό ποσοστό των πόρων του προγράμματος. Επομένως, η ΕτΠ, διατυπώνοντας εκ νέου την αντίθεσή της στην «επανεθνικοποίηση» του μέσου, ⁽⁶⁾ συνιστά τη διατήρηση του συστήματος κεντρικής διαχείρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο μελλοντικό πρόγραμμα LIFE.

48. επισημαίνει ότι, δεδομένου ότι κατά την υλοποίηση των σχεδίων μπορεί να είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθούν συγκεκριμένα αποτελέσματα όσον αφορά ένα οικοσύστημα, στη νέα περίοδο χρηματοδότησης της ΕΕ, η αξιολόγηση των σχεδίων του προγράμματος LIFE+ θα πρέπει να διεξάγεται και υπό αυτό το πρίσμα. Ωστόσο, η προσοχή πρέπει να επικεντρωθεί στα μέτρα που προβλέπονται από τα σχέδια, στην έκτασή τους και στις πιθανές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις τους, και όχι στα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται κατά την περίοδο αναφοράς.

49. υποστηρίζει ότι το νέο πρόγραμμα LIFE+ θα πρέπει να καταστεί αρκετά ευέλικτο και να συντονιστεί με άλλα μέσα στήριξης, τα οποία διαθέτουν περιβαλλοντικές συνιστώσες, ακόμη και εάν αυτά δεν συνδέονται άμεσα με την προστασία του περιβάλλοντος.

50. πιστεύει ότι απαιτείται μια κοινή και εναρμονισμένη στρατηγική για τη διαφύλαξη της φύσης και την αγροτική ανάπτυξη, ιδίως δε στις περιοχές εκείνες του δικτύου «Natura 2000» όπου αναπτύσσεται σημαντική γεωργική και κτηνοτροφική δραστηριότητα, και τονίζει την ανάγκη εξεύρεσης ενός πραγματικού συντονισμού με τους μελλοντικούς μηχανισμούς της ΚΓΠ, η οποία αναμένεται ότι θα ενσωματώσει την απαίτηση της ανταγωνιστικότητας από άποψη περιβαλλοντική.

51. επιδοκιμάζει την ιδέα να έχουν οι περιφερειακές αρχές την ευθύνη για τα πλαίσια δράσης προτεραιότητας Natura 2000 και τονίζει την ανάγκη να υπάρχει περιθώριο για αλλαγές στις προτεραιότητες των πλαισίων αυτών.

(6) CdR 253/2004 fin.

Δομή του νέου προγράμματος LIFE

52. συμπεριφέρεται την άποψη του Συμβουλίου, το οποίο έχει επισημάνει την ανάγκη διατήρησης όλων των συνιστώσων και τη σημασία αποτύπωσης του προγράμματος LIFE στο μελλοντικό δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ, συνυπολογίζοντας τις συνέργειες με άλλα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ που συμβάλλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της ΕΕ ⁽⁷⁾.

53. ζητεί ως ελάχιστη απαίτηση να συνδεθεί επίσημα το πρόγραμμα LIFE με το νέο κοινό στρατηγικό πλαίσιο·

54. υποστηρίζει ότι το μελλοντικό πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να διατηρήσει παρόμοια δομή με τη σημερινή και να περιλαμβάνει τρεις συνιστώσες: *LIFE Βιοποικιλότητα* (που θα περιλαμβάνει τη σημερινή συνιστώσα LIFE+ Φύση & Βιοποικιλότητα), *LIFE Περιβάλλον*, και *LIFE Διακυβέρνηση* (που θα περιλαμβάνει τη σημερινή συνιστώσα LIFE+ Ενημέρωση & Επικοινωνία)·

LIFE Βιοποικιλότητα

55. ζητά να μην περιορίζεται η μελλοντική συνιστώσα LIFE Βιοποικιλότητα μόνο στο Natura 2000, αλλά να καλύπτει μια ευρύτερη έννοια της βιοποικιλότητας. Η βιοποικιλότητα έχει αποκτήσει ευρεία σημασία, καλύπτοντας πτυχές όπως οι υπηρεσίες οικοσυστημάτων, οι πράσινες υποδομές, τα χωροκατακτητικά ξένα είδη, κλπ. Μολονότι οι περισσότερες από αυτές τις πτυχές καλύπτονται από το Natura 2000, το οποίο θα παραμείνει η κεντρική ιδέα, υπάρχουν πτυχές που καλύπτονται μόνο μερικώς ή καθόλου, τονίζοντας την ανάγκη χρήσης μιας ευρύτερης έννοιας της βιοποικιλότητας·

56. επισημαίνει ότι για να συνεισφέρει καθοριστικά στη χρηματοδότηση του Natura 2000, το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει επίσης να επιτρέπει τη χρηματοδότηση επαναλαμβανόμενων δραστηριοτήτων διαχείρισης τόπων και να μην περιορίζεται μόνον σε σχέδια βέλτιστης πρακτικής ή καινοτομίας, όπως προβλέπεται στο Άρθρο 3 του κανονισμού LIFE+. Ωστόσο, προκειμένου να διατηρηθεί η υψηλή ποιότητα των χρηματοδοτούμενων έργων και δραστηριοτήτων, το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να προβλέπει ελάχιστα πρότυπα για τα προτεινόμενα έργα, την παρακολούθησή τους και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων·

LIFE Περιβάλλον

57. υποστηρίζει ότι η συνιστώσα Περιβάλλον του νέου προγράμματος LIFE θα πρέπει να συνεχίσει να αποτελεί καθοριστικό κίνητρο για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές που επιθυμούν να υπερβούν τις νομοθετικές απαιτήσεις και να εφαρμόσουν καινοτόμες τεχνολογίες και περιβαλλοντικές λύσεις. Η συνιστώσα αυτή θα μπορούσε να καλύπτει την αρχική επένδυση, ανοίγοντας τον δρόμο για μακροπρόθεσμα οφέλη ⁽⁸⁾.

58. υπενθυμίζει ότι η χρηματοδότηση είναι περιορισμένη και επομένως η στήριξη του προγράμματος LIFE μπορεί να συνεχιστεί μόνο σε περιορισμένο αριθμό ΤΠΑ, μολονότι η εφαρμογή του κεκτημένου είναι μια πρόκληση που αφορά την πλειονότητα των δήμων και των περιφερειών. Για τον λόγο αυτό, τα μελλοντικά

σχέδια του προγράμματος LIFE θα πρέπει να έχουν δυνατότητες αναπαραγωγής όσον αφορά τις οικολογικές καινοτομίες του δημοσίου τομέα ⁽⁹⁾, ενώ η περαιτέρω προβολή της συνιστώσας LIFE Περιβάλλον θα συγκαταλέγεται επίσης μεταξύ των προτεραιοτήτων·

59. υπογραμμίζει ότι η μελλοντική συνιστώσα LIFE Περιβάλλον θα πρέπει να επικεντρώνεται σε πολλαπλά θέματα ⁽¹⁰⁾ και επομένως να είναι ανοικτή στις μοναδικές προκλήσεις και ευκαιρίες των περιόχων, τις οποίες καλύπτει. Τα κριτήρια ανάθεσης θα πρέπει να βασίζονται στην αναγνώριση τόσο των στρατηγικών στόχων του προγράμματος όσο και των τοπικών προτεραιοτήτων των πιθανών δικαιούχων. Για λόγους βιωσιμότητας, το πρόγραμμα LIFE θα μπορούσε να ορίζει για κάθε θέμα διετείς προτεραιότητες που συνδέονται με τις προτεραιότητες της ΕΕ·

60. ζητά να στηρίξει η συνιστώσα LIFE Περιβάλλον σχέδια ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής διαχείρισης από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, μεταξύ άλλων για την προώθηση της συμμόρφωσης ήδη πριν την έναρξη ισχύος κοινοτικών νομοθετικών πράξεων για το περιβάλλον·

61. επισημαίνει ότι διεξάγεται συζήτηση σχετικά με το κατά πόσο είναι αποτελεσματική η διατήρηση δύο ξεχωριστών μέσων για τη χρηματοδότηση της οικολογικής καινοτομίας, ⁽¹¹⁾ για τη διαχείριση των οποίων είναι υπεύθυνη η ΓΔ Περιβάλλον. Καλεί επομένως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνυπολογίσει αυτό το στοιχείο στην εκτίμηση αντικτύπου του μελλοντικού προγράμματος LIFE, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δύο αυτά μέσα εξυπηρετούν επί του παρόντος διαφορετικούς σκοπούς, με διαφορετικούς δικαιούχους ⁽¹²⁾. Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε απόφαση ληφθεί θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι ΤΠΑ θα παραμείνουν μεταξύ των δικαιούχων, καθώς διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διάδοση βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών χάρη στην εγγύτητά τους προς τους πολίτες, και επομένως είναι σε θέση να επιτύχουν την απαραίτητη ευαισθητοποίηση και να προωθήσουν αλλαγές στη συμπεριφορά·

LIFE Διακυβέρνηση

62. ζητά να περιλαμβάνει η μελλοντική συνιστώσα LIFE Διακυβέρνηση την προώθηση της ανταλλαγής γνώσεων σχετικά με την υλοποίηση και την επιβολή της κοινοτικής νομοθεσίας για το περιβάλλον, με τη στήριξη δικτύων, προγραμμάτων κατάρτισης και σχεδίων ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως το δίκτυο IMPEL ή το σχέδιο LIFE+ Ευρωπαϊκές Πρωτεύουσες Βιοποικιλότητας ⁽¹³⁾.

63. ζητά την επανεξέταση της χρηματοδότησης για τις περιβαλλοντικές ΜΚΟ στο πλαίσιο της συνιστώσας LIFE Διακυβέρνηση, με στόχο την αποτελεσματικότερη στήριξη της συνεισφοράς τους στην ισόρροπη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων στην διαδικασία χάραξης πολιτικής της ΕΕ. Με αυτόν τον τρόπο, οι ετήσιες επιχειρησιακές επιχορηγήσεις θα γίνουν πολυετείς και θα αυξηθεί ο αριθμός των κρατών μελών που συμμετέχουν ως εταίροι σε ένα συγκεκριμένο σχέδιο, παρέχοντας την απαραίτητη δικτύωση και εξειδίκευση·

⁽⁷⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου για το περιβάλλον της 20ής Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με τη βελτίωση των μέσων της πολιτικής για το περιβάλλον (5302/11).

⁽⁸⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽⁹⁾ CEMR 02/2011: Απάντηση στη διαβούλευση σχετικά με ένα μελλοντικό CdR 253/2004 fin.

⁽¹¹⁾ Πρόκειται για τη συνιστώσα της οικολογικής καινοτομίας του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητας και Καινοτομίας και για τη συνιστώσα LIFE+ Περιβάλλον & Διακυβέρνηση.

⁽¹²⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έκδοση LIFEnews 2010 «The evolution of LIFE Environment: past, present and future».

⁽¹³⁾ CdR 164/2010 fin, CdR 112/2010 fin.

64. καλεί εκ νέου την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει «εάν η προσέγγιση του Συμφώνου των Δημάρχων θα μπορούσε να επεκταθεί σε άλλους βασικούς τομείς περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ, όπως η βιοποικιλότητα, η διαχείριση των αποβλήτων και των υδάτων, η ηχορύπανση, η ατμοσφαιρική ρύπανση και η χρήση της γης»,⁽¹⁴⁾ ήτοι την επέκταση της προσέγγισης του Συμφώνου των Δημάρχων μέσω της χρηματοδότησης στο πλαίσιο του μελλοντικού προγράμματος LIFE για την κάλυψη ενεργειακά αποδοτικών πόλεων και πόλεων που χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τους πόρους και είναι φιλικές προς το περιβάλλον·

Προγράμματα μεγαλύτερης κλίμακας

65. για την αύξηση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος LIFE και τη μείωση του διοικητικού κόστους, στηρίζει την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τη δυνατότητα ανάπτυξης «Ολοκληρωμένων σχεδίων LIFE» ή «Προγραμμάτων δράσης LIFE» μεγαλύτερης κλίμακας, τα οποία θα συνιστούν μια νέα κατηγορία σχεδίων LIFE. Τέτοια προγράμματα θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση πολλών προβλημάτων, ιδίως στους τομείς της διαχείρισης των γλυκών υδάτων, της φύσης και της βιοποικιλότητας, καθώς και της βιώσιμης χρήσης των φυσικών πόρων και της διαχείρισης των αποβλήτων⁽¹⁵⁾. Ωστόσο, τα παραδοσιακά αυτόνομα σχέδια LIFE θα πρέπει να διατηρηθούν, καθώς παρέχουν τη δυνατότητα σε μικρότερες τοπικές ΜΚΟ, ενδιαφερόμενους φορείς και αρχές να είναι δικαιούχοι·

66. θεωρεί ότι τα ολοκληρωμένα σχέδια θα μπορούσαν να προβλέπουν τη δυνατότητα στήριξης ενός συγκεκριμένου θέματος ή ενός σημαντικού μέρους του εδάφους μιας περιφέρειας ή ενός κράτους μέλους (όπως τα σχέδια αποκατάστασης υδροβιότοπων σε ποτάμιας λεκάνες, οι δραστηριότητες για την προστασία ειδών υπό εξαφάνιση κατά τη μεταναστευτική τους πορεία, η ανάπτυξη σχεδίων διαχείρισης τόπων και η υλοποίησή τους για όλους ή παρόμοιους τόπους Natura 2000 σε μια περιφέρεια, μέσω ενός πλαισίου δράσης προτεραιότητας Natura 2000)·

67. υποστηρίζει ότι τα ολοκληρωμένα σχέδια θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν το πλαίσιο και οδηγίες για την ανάπτυξη μεμονωμένων σχεδίων LIFE και λοιπών σχεδίων, συμπεριλαμβανομένου ενός σχεδίου που θα εξηγήει τον συνδυασμό άλλων κοινοτικών, εθνικών, περιφερειακών, τοπικών και ιδιωτικών πόρων για τη χρηματοδότηση των προτεινόμενων δραστηριοτήτων· τα σχέδια αυτά μπορούν επίσης να αφορούν τη σύσταση μόνιμων ομάδων εργασίας όπου θα συμμετέχουν ομάδες από διάφορες χώρες, προκειμένου να αναλύουν τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα από συγκλίνουσες εμπειρίες που έχουν αναπτυχθεί βάσει σχεδίων LIFE, χάρη στη δημιουργία δικτύων με συναντήσεις, συνέδρια, εικονικές πλατφόρμες και άλλες μορφές επικοινωνίας·

68. υποστηρίζει ότι οι δημόσιες αρχές, οι ΜΚΟ και οι ενδιαφερόμενοι φορείς σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, καθώς και οι συμπράξεις αυτών των φορέων, θα πρέπει να μπορούν να είναι δικαιούχοι των ολοκληρωμένων σχεδίων. Τα σχέδια αυτά θα πρέπει επίσης να έχουν μεγαλύτερη διάρκεια (π.χ. 5-10 έτη), κατά την οποία θα μπορούν να αναπτυχθούν και να υλοποιηθούν μεμονωμένα συναφή σχέδια LIFE·

69. επισημαίνει την προστιθέμενη αξία αυτών των ολοκληρωμένων σχεδίων, ιδίως τον ρόλο που προσδίδουν στις περιφερειακές αρχές ως πιθανούς κύριους δικαιούχους που συχνά αποτελούν και τις αρμόδιες αρχές για τα κονδύλια αγροτικής ανάπτυξης, τα

επιχειρησιακά προγράμματα των Διαρθρωτικών Ταμείων, και τα μελλοντικά πλαίσια δράσης προτεραιότητας Natura 2000. Επιπλέον, τα εν λόγω σχέδια προωθούν αποτελεσματικά σχέσεις συμπληρωματικότητας και αξιοποιούν τον καταλυτικό ρόλο του προγράμματος LIFE: δημιουργούν μια οργανωμένη σχέση με άλλους πόρους της ΕΕ και αναπτύσσουν τις κατευθυντήριες γραμμές σχεδίων, προωθώντας με αυτόν τον τρόπο την ευρύτερη συνεισφορά τους στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσε επίσης να αντιμετωπιστεί η σημερινή ανεπαρκής χρησιμοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων στους τομείς της βιοποικιλότητας και του περιβάλλοντος, ένα πρόβλημα το οποίο έχει εξετάσει η ΕτΠ σε παλαιότερες γνωμοδοτήσεις της⁽¹⁶⁾·

Εδαφική διάσταση του νέου προγράμματος LIFE

70. στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE+, ζητεί να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι προκλήσεις της βιοποικιλότητας δεν περιορίζονται συνήθως στα σύνορα της ΕΕ. Επομένως, θα μπορούσε να προβλεφθεί η επέκταση ορισμένων δραστηριοτήτων στους άμεσους γείτονες της ΕΕ·

Μέτρα ενημέρωσης, διάδοσης και προώθησης

71. θεωρεί ικανοποιητικά τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος LIFE+, όπου οι δημόσιες αρχές και οι αναπτυξιακοί οργανισμοί αποτελούσαν την πλέον συνηθισμένη ομάδα δικαιούχων για τις τρεις συνιστώσες του LIFE+ (42 % των κύριων δικαιούχων το 2007 και το 2008, με αυτούς τους δείκτες να αγγίζουν το 51 % για τη συνιστώσα Φύση & Βιοποικιλότητα)⁽¹⁷⁾. Επιπλέον, τονίζει την ανάγκη προώθησης της ενεργού συμμετοχής των ΤΠΑ στην προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας·

72. ζητά τη βελτίωση των πολιτικών ενημέρωσης σε εθνικό επίπεδο με στόχο την ευαισθητοποίηση των πιθανών συμμετεχόντων όσον αφορά τις ευκαιρίες που προσφέρει το πρόγραμμα LIFE+. Για τον σκοπό αυτό και με δεδομένες την αρχή της επικουρικότητας και τις εμφανείς διαφορές μεταξύ των κρατών μελών, κρίνεται αναγκαία η αποκέντρωση της πολιτικής ενημέρωσης για την ανάπτυξη εθνικών κέντρων ενημέρωσης και, σε ορισμένες περιπτώσεις, για την προώθηση ενημερωτικών εκστρατειών σχετικά με το πρόγραμμα σε περιφερειακό επίπεδο·

73. ζητά να παρέχει το μελλοντικό πρόγραμμα LIFE επιχειρησιακές επιχορηγήσεις σε δίκτυα τοπικών και περιφερειακών αρχών, τα οποία προωθούν ενεργά το πρόγραμμα σε δήμους και περιφέρειες⁽¹⁸⁾·

74. τονίζει ότι το νέο πρόγραμμα LIFE συνεχίζει να στηρίζει τα σχέδια επικοινωνίας και ενημέρωσης, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση και την προώθηση σχεδίων που εξασφαλίζουν τη συμμετοχή τοπικών και περιφερειακών αρχών και έχουν σημαντικό αντίκτυπο σε επίπεδο ΕΕ·

75. επισημαίνει ότι για να επιτύχει περαιτέρω προστιθέμενη αξία από την επικοινωνία, το πρόγραμμα θα πρέπει να επικεντρωθεί σε στοχευμένους και επομένως αποτελεσματικότερους τρόπους επικοινωνίας για κάθε σχέδιο LIFE. Πιο συγκεκριμένα, αυτές οι δραστηριότητες θα πρέπει να στοχεύουν πρωτίστως στην ανάπτυξη ικανοτήτων, την επιμόρφωση και τη συμμετοχή των κύριων ενδιαφερομένων και όχι στην απλή ενημέρωση του κοινού μέσω φυλλαδίων ή πινακίδων σήμανσης·

⁽¹⁴⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε ανωτέρω έκθεση με τίτλο «Εκτίμηση των εδαφικών επιπτώσεων του προγράμματος Life+ της ΕΕ».

⁽¹⁶⁾ CdR 112/2010 fin.

⁽¹⁷⁾ SEC(2010) 1120 τελικό.

⁽¹⁸⁾ CEMR 02/2011.

76. υπενθυμίζει ότι μέχρι σήμερα οι πρωτοβουλίες ΜΚΟ για τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με το πρόγραμμα LIFE+ επικεντρώνονταν στη χρηματοδότηση ευρωπαϊκών ΜΚΟ με έδρα στις Βρυξέλλες. Το 2007, 30 ΜΚΟ από ολόκληρη την ΕΕ έλαβαν χρηματοδότηση με αυτόν τον τρόπο, έναντι 33 το 2008 και 32 το 2009. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι οργανώσεις διαθέτουν στην πλειονότητά τους δομές δικτύωσης, το μέγεθος αυτό δεν είναι ικανοποιητικό. Επομένως, κρίνεται σκόπιμη η περαιτέρω στήριξη οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στα κράτη μέλη, ιδίως σε τοπικό επίπεδο, καθώς γνωρίζουν καλύτερα τις τοπικές ανάγκες·

77. υποστηρίζει ότι για την εξασφάλιση του επιθυμητού αποτελέσματος των ενημερωτικών εκστρατειών των ΜΚΟ, αυτές οι οργα-

νώσεις πρέπει να επικεντρώνονται στις πραγματικές περιβαλλοντικές και ενημερωτικές δραστηριότητές τους και όχι στη χρηματοδότηση αιτήσεων και σε λογιστικούς ελέγχους. Επίσης, θα ήταν χρήσιμο να συνάψει η Επιτροπή μακροπρόθεσμες συμφωνίες τουλάχιστον διετούς ή τριετούς διάρκειας·

78. δεσμεύεται ότι θα συνεχίσει να παρέχει ενημέρωση σχετικά με τις δυνατότητες που προσφέρει το πρόγραμμα LIFE+, να προωθήσει τη συμμετοχή των τοπικών υποψηφίων στο πρόγραμμα, να συγκεντρώνει τις απόψεις των ευρωπαϊκών ΤΠΑ και να υποβάλει στην Επιτροπή συστάσεις με βάση την πρακτική εμπειρία για τη βελτίωση του προγράμματος και για το ενδεχόμενο ανάπτυξης πρόσθετου μέσου από την ΕΕ για τη «φύση και τη βιοποικιλότητα», παράλληλα με το νέο μέσο LIFE.

Βρυξέλλες, 1 Ιουλίου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO
